

คำประกาศเกียรติคุณ
นายประทีป สุขโสภา
ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงพื้นบ้าน) พุทธศักราช ๒๕๖๓

นายประทีป สุขโสภา (ประทีป หนองปลาหมอ) เกิดวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๙ ที่อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดสุโขทัย ปัจจุบันอายุ ๗๔ ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญ์โลก ประกอบอาชีพรับราชการครูจนกระทั่งเกษียณอายุราชการ ในตำแหน่งรองผู้อำนวยการ ระดับ ๘ โรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาคม จังหวัดสุโขทัย

นายประทีป สุขโสภา เป็นผู้ที่มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นศิลปินที่ดำรงรักษาและพัฒนาศิลปะการแสดงอย่าง มุ่งมั่นและยาวนาน ด้วยสนใจใฝ่รู้ทั้งในด้านเพลงพื้นบ้าน การแสดงพื้นบ้าน ศิลปะ ดนตรี และการขับร้องทำนองไทย มาแต่เยาว์วัย ทั้งหมั่นเพียรฝึกฝนด้วยตนเองและแสวงหาศึกษาความรู้จากครูบาอาจารย์ผู้ชำนาญศิลปะการแสดง พื้นบ้านแขนงต่างๆ อย่างอ่อนน้อม เชื้อมั่น และอดทน ทั้งจากพระนักแหล่ ปราชญ์พื้นถิ่น ศิลปินพื้นบ้าน ครูดนตรีไทย ครูดนตรีสากล แม้กระทั่งคนขอทาน เริ่มฝึกร้องเพลงขอทานด้วยวิธีครูพักลักจำการร้องของวงฆ้องในงานลอยกระทง ตั้งแต่อายุ ๗-๘ ขวบ ฝึกหัดเป่าขลุ่ยและหีบเพลงตั้งแต่เรียนระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ ๓ ฝึกรำพื้นบ้านจากครูสำเภา เตปันวงศ์ (วิเศษสรรค์) บุตรสาวของขุนแก้ว วิเศษสรรค์ ซึ่งเป็นพ่อเพลงที่โด่งดังสมัยนั้น เมื่อสะสมความรู้ไว้มากและ หลากหลายแล้ว ต่อมาก็เพียรพยายามฝึกฝนค้นคว้าจนแตกฉาน สามารถแสดง ถ่ายทอด และพัฒนาความรู้ ความสามารถจนสร้างอัตลักษณ์ที่โดดเด่นเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะพื้นฟูการร้องเพลงขอทาน ประกอบการขับขานชนิดกลม (Claves) สองคู่ ขณะแสดงสามารถขับร้องทำนองต่างๆ เช่น ขับเสภา ร้องเพลงแหล่ เพลงขอทาน และเพลงพื้นบ้านอื่นๆ พร้อมกับขับขานประกอบจังหวะออกลีลาท่าทางสลับพลิกแพลงอย่างไพเราะ และชำนาญ มีไหวพริบ ปฏิภาณ อารมณ์ขัน นำข่าวสารเหตุการณ์มาประยุกต์ใช้ในการแสดง สร้างความสนุกสนาน และประทับใจแก่ผู้ชมอย่างยิ่ง จึงได้รับเชิญให้ไปแสดง สาธิต ตีกรับขับทำนอง และร้องเพลงขอทาน ในงานต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศอยู่เสมอ นายประทีป สุขโสภา ได้รวบรวมนักดนตรีพื้นบ้านก่อตั้งเป็น คณะประทีป หนองปลาหมอ ขับร้องและมีเครื่องดนตรีประกอบมากขึ้น ได้แก่ ตะโพน ซอด้รู ฆ้องวงเอก ขลุ่ย ฉิ่ง ฉาบ และโหม่ง ที่สำคัญท่านสามารถผลิตกรับกลมได้เองและสามารถประพันธ์บทร้องเป็นเรื่องเป็นตอนเพื่อร้อง ทำนองต่างๆ อย่างไพเราะลึกซึ้ง เช่น นิทานพระมหาชนก พระรถเมรี ฯลฯ เป็นต้น ผลงานได้รับการเผยแพร่โดย แถบบันทึกเสียงและผ่านสื่อมวลชนเป็นจำนวนมาก นายประทีป สุขโสภา ได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติในฐานะครู ดีเด่นและผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมหลายรางวัล อีกทั้งยังได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ด้านศิลปะการแสดงพื้นบ้านทุก ประเภทให้แก่ผู้สนใจ ทั้งนักเรียน นิสิตนักศึกษา และประชาชนทั่วไปมาเป็นระยะเวลากว่า ๕๐ ปี นับเป็นครูศิลปินที่ อุทิศทุ่มเทให้แก่การดำรงรักษา สร้างสรรค์ และพัฒนามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านศิลปะการแสดงพื้นบ้านที่ ทรงคุณค่าแก่สังคมและประเทศชาติ สมดังปณิธานที่ตั้งมั่นว่า “จะอนุรักษ์ส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทย จนกว่าจะถึงวาระสุดท้ายของชีวิต”

นายประทีป สุขโสภา จึงสมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงพื้นบ้าน) พุทธศักราช ๒๕๖๓